Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט
דריימאל וואכענטלך
מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג
אין פאלגענדע
פיר אינלאנד-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולדן = קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולדן = קר. ע. וו.
פיערטעלעהריג 2 גולדן 50 קר. ע. וו.
פיר אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולדן = קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולדן 50 קר. ע. וו.
פיערטעלעהריג 2 גולדן 75 קר. ע. וו.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
אבונירען
אין דער אדמינישטראציאנס-בעניינען פון דער פעסטער צייטונג דיא ערשטען בלאטטער.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט זיך אין
פעסט
וואיטצנער בולוואר נומ' 29
וואהין מאן אויך דיא מיטעילונגען אונד-נעלדער צו זענדען בעליעבט.

Nr. 87. פיערצעהנטער יאהרגאנג. פעסט, מיטטוואך ג אב ה.תרמ"ב. Pest, den 19. Juli 1882.

דער קריעג אין עגיפטען.

פארגעסטערן זינד היער איבער דען קריעג אין עגיפטען פאלגענדע דעפעשען איינגעטראפפען:

„קאנסטאנטינאפעל, 16-טען יולי. אבענדס. עממטריכע קאנפערענץ-מיטגלידער האבען דעם סולטאן אין שריבען איבערריכט, אין וועלכעם עס הייסט: דיא קאנפערענץ האט בעשלאסען, דען סולטאן, אין זיינער איינשאפט אלס אבער-הערר עגיפטענס, איפצופארדערן, דארט זעלבסט דיא ארדנונג וועדערהערצושטעללען אונד דיא מאכט דעם וויצע-קאנזעל וועדער צו בעפעסטיגען, צו דיעזעם צוועקע וויירד דער סולטאן איינגעלאדען, טורקישע סאלדאטען אין גענוגענדער שטערקע נאך עגיפטען צו עגנשוועלען, וועלכע דריא מאנאטע דארט צו פערבלייבען האבען אונד איהרען דארטיגען איפענטהאלט נור איף פערלאנגען דעם עגיפטישען וויצע-קאנזעל אונד אין פאלגע איינער זייערלייכען פעראיינבארונג צווישען דעם סולטאן אונד דען אבערגען גראפ-מעכטען פערלענגערונגען. דיא אנזעהנליכע דער טורקישען סאלדאטען אין עגיפטען וויירד איינעסמען איף דיא בזיהונג מיט עגיפטען געשלאסענען פערטרעג קיינען איינפלוס איבען; עגיפטען וויירד ווייטער דיינען פפלייכטען דען איירופאעאערן גענוגענדער עבענזאה נאכקאממען מיסען, וויא צוואר. דיא רעכטע דעם טורקישען מילשטער-קאמנאנדאנטען אין עגיפטען וויירדען אבערגעבען אים פארהיזען דיירד דאס צוזאמענווירקען דער איירופעאישען גראסמעכטע פעסטגעזעטצט ווערדען מיסען. דיא קאמען דער טורקישען ארמעע אין עגיפטען מיסען פאן דען עגיפטערן בעפעסטיגט ווערדען. — זאללטע דער סולטאן דעם ניכט טהען, זאללען, זא מיסען דיא איירופעאישען גראפ-מעכטע צו אנדערען מיטטעלן גרייפען. דער סולטאן וויירד איינפאלדערט, איף דיעזען אנטראג דער קאנפערענץ זאפארט צו אנטווארטען.

קאנסטאנטינאפעל 16-טען יולי נאכטס. דער סולטאן האט זיך נאך אימער ניכט דאצו עגטשלעסען, דיעזע מאראטען נאך עגיפטען צו עגטשוועלען.

„אלעקסאנדריען 17טען יולי. עס זינד בעריעטס 3000 עגגלענדע אין אלעקסאנדריען איינגעלאנד. אים גנגען דיא רעיאליצאנטען סאלדאטען דעם אראבי פאשא צו דעמפפען אונד דיא רוהיג וועדער הערצוסטעללען. גלייכצייטיג וויירד אינע גראסע עגגלישע ארמעע אים אנדרען נאך עגיפטען טראנספארטירט; אנטער דיעזען זינד איף פעלגענדע איינגעבראכטע אנזאהנען, וועלכע דען רעיאליצאנטען דען עגיפטערן געיאכטען זינד.“

„אלעקסאנדריען 17-טען יולי. דער עגגלישע אדמיראל סיעמאר האט פיר דיא עגיפטער אינע קונדמאכונג פערפפענטליכט, אין וועלכער עס אונטער אנדערעם הייסט: „מיט אינזאלטונג דעם וויצע-קאנזעל פאן עגיפטען האט דיא עגגלישע אר-מעע דיא וועדערהערשטעללונג דער ארדנונג איף זיך גענאממען; בראנד-שטיפטער וועדען ערשאפ-פען אונד דיא פלוטהערער פערהאפטעט. נעמאנ-דעם וויירד ערלייכט, נאך אנגלע-אונטערנאנג דיא שאפט צו פערלאסען. דיא בעפאלקערונג מאנע זיך רוהיג פערהאלטען אונד איהרען געשעפטען נאכגעהען!“

„אלעקסאנדריען 17-טען יולי, נאכמיטטאגס. דער עגגלישע אדמיראל אליאן איזט מיט זיינעם גענעראלשטאב אונד 4000 מאנן אינפאנטעריע אין אלעקסאנדריען איינגעטראפפען. דיעזע פאלדאטען ווערדען צוייא דער אלעקסאנדרינישען בעפעסטיגונגען בעזעצען.“

„אלעקסאנדריען 17-טען יולי אבענדס. טראטץ דער וואהזאגונג דער עגגלישען פאלדאטען זינד וויעדער נייא בראנד-שטיפטונגען פארגעקאממען, עס ווערדען נאך אימער ערמאר דעטע, מיטטענס פיר, אונטער דען מאססנהאפטען שיטס. אונד טרוממעל-הייפען געפונדען.“

„בערלין 17טען יולי. דער דייטשע קאנזול אין קאיראה איזט אם 15-טען יולי מיט 300 דייטשען אונד עסטערריכ-אונגארישען אונטערטהانען אבגעריסען אין דעם דעצעמבער אונד עגגלאנד. דיא פאנצאזישען אונד עגגלישען קריעגס-שיפפע איף דעם זועצ-קאנאל ערהיעלטען בעפעל, דען עס-טערריכישען אונד אונגארישען האנדעלס-לייטען שטיל צו געהען.“

„קאנסטאנטינאפעל 18-טען יולי. דער סולטאן האט איף דיא איפפארדערונג דער קאנפערענץ-מיטגלידער נאך אימער ניכט גאנצלאך עטוואס. ווען נון דער סולטאן בין קאנגרעסאנ נכט אנט-ווארטעט, זא וויירד דיא קאנפערענץ אוחר פערלאנגען ערגיינען. (אונד ווען ער דאנן אבער איף נכטס טהטט?)

„אלעקסאנדריען, 18-טען יולי. אין דען צוייא עגיפטישען שטעדטען מאנטאה אונד מאססיראה וואהרען פיערע איירופעאיר ערמאר דעט. אונטער דען ערמאר דעטען בעפינדעט זיך איך איין קאנזול.“

„אלעקסאנדריען 18. יולי אבענדס. דיא עגגלישען בעראדדען אין אלעקסאנדרען ערלערען: דער אינגעגע צוייע אדרעס פארגעהענס איזט נור דיא הערשטעללונג דעם פרעדענס אונד דער רוהיג אהנע וויטערעס בלוט-פערגיעסען. אלעקסאנדרען וואהרען אן דיעבען שטעללען פאן דען עגגלעגערען בעזעצטע. אים אינע וויכטיגע אבערהאבונג צו ערגאנזל דען.“

„פאריז 18-טען יולי, נון איזט איך אים פראנ-צאזישען פארלאמענט בעשלאסען וואהרען, דאס זיך פראנקריך מיט עגגלאנד צור הערשטעللונג דער רוהיג אין עגיפטען פערבינדען זאלל. אין דער דעבאטע דער פראנצאזישען דעפעשיטען זאגטע דער פראנצאזישע מיניסטער-פרעזידענט פאלגענדעס: „נאך דען רעיאליצאנטען פארגעגנגען אין עגיפ-טען איזט דארט דאס קריעגעריש איינטרעטען נאטהווענדיג געווארדען. איר מיססען אונס דאהער דען אבערגאנ איראפעאישען גראסמעכטען אנ-שליעסען. עגגלאנד איזט בערעיט נאך דעם וויללען דער מעכטע פארגעגאנגען, אלס עס דיא רעיאל-ליאנזע אין אלעקסאנדרען ציכטיגטע פראנקריך נאך צו דיעזעם פארגעהען דיעזע אינטעללינג. דיא רוהיג אין עגיפטען מיט עגטצט אונטער מטווירקונג אללער איראפעאישען גראפ-מעכטע הערגע-שטעללט ווערדען, דענן זא אפט מאן אינע אר-טאלישע אנגעלעגענהייט אהנע דיא געמיינזאמע מטווירקונג דער מעכטע ארדנען וואללטע, וואר דאס ערגעבנים אין גראסער קריעג. — ווענן דיא טורקיא דיא הערשטעللונג דער רוהיג אין עגיפ-טען אונטערניממט, וויירד דיעזע אינטערנעהמונג אונטער בעשטיממטען בעדינגונגען געשעהען; ווענן זיא עס אבער ניכט טהטט, זא ווערדען ווייר וואהרשיינליך פאן דען מעכטען דען אויפטראג צור הערשטעللונג דער רוהיג אין עגיפטען ערהאלטען. פאר אللעם מיט דער סיעג-קאנאל פיר אللע שיפפאהרטען פרייא בלייבען. פרנקריך מיט זיך אונטער דען מעכטען בעפינדען, וועלכע דען סיעג-קאנאל בעשיטצען. צווישען דער עגגלישען אונד פראנצאזישען רעגערונג איזט בערייטס דאס איינ-פערשטענדניס אונד דאס איבערא יינקאממען אבגע-שלאסען וואָרדען, געמיינזאם אין עגיפטען פארגיג-הען.“ — נאך דעם פאצאזישען מיניסטער שפ-אך נאמבעטטא: ער זאגטע: „נור פראנקריך אונד עגג-לאנד, אונד ניכט דיא טורקיא. מיססען מיט דער וויערערהערשטעللונג דער רוהיג אין עגיפטען בע-איפטראגט ווערדען; דענן איך פירכטע, דאס ווענן דיא טורקישען סאלדאטען אין עגיפטען איינצעזעהען, זא ווערדען זיך דיעזע מיט דען רעיאליצאנטען עגיפטערן געגען דיא איראפעאיר פערבינדען; דעם מאהאממעדאנישען פאנאטיסמוס דירפטען ווייר נכט טרייען.“

איס אלל דיעזען דעפעשען עגטנעהמען ווייר: 1) דאס דיא רעיאליצאן אין עגיפטען מיט יעדעם טאגע נאך הערפטיגער ווייר; 2) דאס דער סולטאן זיך פיר דיא עגטשלעסונג דיעזער ארמעע נאך עגיפ-טען נאך נכט עגטשלאסען, אונד 3) דאס מן עגג-לאנד אונד פראנקריך פאן דען איבריגען איראפ-פעאישען גראסמעכטען דיא פאללמאכט ערהאלטען ווערדען, מיט איהרען ארמעען דיא רעיאליצאנג-דען עגיפטער צו בעקעמפפען.

וויעדער טיפא-עסלאר!

דיס איינגען מאנען וואר עס פאן דער טיפא-עסלאר געשיכטע שטילל געווען. דאס וואר גייים אין אדנונג. מאן מיס יא דאס עריעכנים דער אינטערזוכונג מיט געדולד אבוארטען. דיא פארטיפערונג איפפערונג דער געטטהער דורך פערשטערונג מעלדונגען, דיא צום גראבען טהיילל נור עדרדטעט, זינד, לאנג יא אינמאלדר צום צוועק פירהרן. אللין „עדרעטערטעס“ שיינט נאך אימער ניכט גענג פרעמדעראנטען צו דאבען, וועסהאלב ער ניידרגנס מיט אللעדייא נאכריכ-טען איבער דען טיפא-עסלאר אפאל איפפרטשט. דיעזעס בראכט לאסט זיך אונטער אנדערעם אים נייעריהאוא פארגענדעס טעלעגראפפיר: „דיא פערדאפפטעטע פלאטטער וואָרדען איף פרייען פיס גלוזעטעט. דא זא נכטס איינגעשטאנדען דאבען; דיא ערצעללטען בלאם, דאס דיא אין דער נעהע פאן טיפא-דאדא, וויא דיא מיט איהרעם פלאם גע-לאדעט האטטען, אנגעשפאבען וואָרדען, איינע לייכע אונד פיר טהיים הערטיפפישען. דיא טהא-טען דיעס אונד פערגיבען דיא לייכע אם איפער דער טהיים. דער פעלד-הוטער גינג מטטעלערוויילע אונס דאדא, אים דעם ריכטער פאן פפיגרען דיעזער לייכע בעריכט צו עריטטאטטען. דער הערבינגקאממענע ריכטער נאם אהנען פיר איהרע מהע 60 קר: שפעטער ערשיען איך דער שטהול-ריכטער אין בעגלייטונג מעדהערער הערען אים טיפא-לאק, דער אהנען עבענפאללס 40 קר: נאם. דיא פראפער פהרען ערסט אם נעכסטען מארגען ווייטער, וואָרדען אבער בייא טיפא-בעא אהנע יע-דען גרונד פערהאפטעט אונד פאן דארת צו דארף געשלעפפט. פאן דעם פאללע דער עסטער שאלל-מאיס האטטען דיא פלאפער אבערהיפפ נאר קייגע אהנונג. — אינטער זאלכען אומשטענדען מיסטען דיא פלאפער, גנגען וועלכע אין ווירקליכער פער-דאכטס-גרונד נכט ענטדעקט ווערדען קאנגטע, אן פיריהיס געזעטצט ווערדען. בלאם גנגען דען גלייכצייטיג פערהאפטעטען יידישען פלאפער ווייד דיא אונטערזוכונג פארטגעזעטצט.“

יידישע.

אלעקסאנדריען אינגעטראפפען. דיעזע פאלדאטען ווערדען צוייא דער אלעקסאנדרינישען בעפעסטיגונגען בעזעטצען.“

„אלעקסאנדריען 17-טען יולי אבענדס. טראטץ דער וואהזאגונג דער עגגלישען פאלדאטען זינד וויעדער נייא בראנד-שטיפטונגען פארגעקאממען, עס ווערדען נאך אימער ערמאר דעטע, מיטטענס פיר, אונטער דען מאססנהאפטען שיטס. אונד טרוממעל-הייפען געפונדען.“

„בערלין 17טען יולי. דער דייטשע קאנזול אין קאיראה איזט אם 15-טען יולי מיט 300 דייטשען אונד עסטערריכ-אונגארישען אונטערטהانען אבגעריסען אין דעם דעצעמבער אונד עגגלאנד. דיא פראנצאזישען אונד עגגלישען קריעגס-שיפפע איף דעם זועצ-קאנאל ערהיעלטען בעפעל, דען עס-טערריכישען אונד אונגארישען האנדעלס-לייטען שטיל צו געהען.“

„קאנסטאנטינאפעל 18-טען יולי. דער סולטאן האט איף דיא איפפארדערונג דער קאנפערענץ-מיטגלידער נאך אימער ניכט גאנצלאך עטוואס. ווען נון דער סולטאן בין קאנגרעסאנ נכט אנט-ווארטעט, זא וויירד דיא קאנפערענץ אוחר פער-לאנגען ערגיינען. (אונד ווען ער דאנן אבער איך נכטס טהטט?)

„אלעקסאנדריען, 18-טען יולי. אין דען צוייא עגיפטישען שטעדטען מאנטאה אונד מאססיראה וואהרען פיערע איראפעאיר ערמאר דעט. אונטער דען ערמאר דעטען בעפינדעט זיך איך איין קאנזול.“

„אלעקסאנדריען 18. יולי אבענדס. דיא עגג-לישען בעראדדען אין אלעקסאנדרען ערלערען: דער אינגעגע צוייע אדרעס פארגעהענס איזט נור דיא הערשטעللונג דעם פרעדענס אונד דער רוהיג אהנע וויטערעס בלוט-פערגיעסען. אלעקסאנדרען וואהרען אן דיעבען שטעللען פאן דען עגגלעגערען בעזעצטע. אים אינע וויכטיגע אבערהאבונג צו ערגאנזל דען.“

„פאריז 18-טען יולי, נון איזט איך אים פראנ-צאזישען פארלאמענט בעשלאסען וואָרדען, דאס זיך פראנקריך מיט עגגלאנד צור הערשטעللונג דער רוהיג אין עגיפטען פערבינדען זאלל. אין דער דעבאטע דער פראנצאזישען דעפעשיטען זאגטע דער פראנצאזישע מיניסטער-פרעזידענט פאלגענדעס: „נאך דען רעיאליצאנטען פארגעגנגען אין עגיפ-טען איזט דארט דאס קריעגעריש איינטרעטען נאטהווענדיג געווארדען. איר מיססען אונס דאהער דען איראפעאישען גראסמעכטען אנשליעסען. עגגלאנד איזט בערעיט נאך דעם וויללען דער מעכטע פארגעגאנגען, אלס עס דיא רעיאל-ליאנזע אין אלעקסאנדרען ציכטיגטע פראנקריך נאך צו דיעזעם פארגעהען דיעזע אינטעللינג. דיא רוהיג אין עגיפטען מיט עגטצט אונטער מטווירקונג אللער איראפעאישען גראפ-מעכטע הערגע-שטעللט ווערדען, דענן זא אפט מאן אינע אר-טאלישע אנגעלעגענהייט אהנע דיא געמיינזאמע מטווירקונג דער מעכטע ארדנען וואللטע, וואר דאס ערגעבנים אין גראסער קריעג. — ווענן דיא טורקיא דיא הערשטעللונג דער רוהיג אין עגיפ-טען אונטערניממט, וויירד דיעזע אינטערנעהמונג אונטער בעשטיממטען בעדינגונגען געשעהען; ווענן זיא עס אבער נכט טהטט, זא ווערדען ווייר וואהרשיינליך פאן דען מעכטען דען אויפטראג צור הערשטעللונג דער רוהיג אין עגיפטען ערהאלטען. פאר אللעם מיט דער סיעג-קאנאל פיר אللע שיפפאהרטען פרייא בלייבען. פרנקריך מיט זיך אונטער דען מעכטען בעפינדען, וועלכע דען סיעג-קאנאל בעשיטצען. צווישען דער עגגלישען אונד פראנצאזישען רעגערונג איזט בערייטס דאס איינ-פערשטענדניס אונד דאס איבערא יינקאממען אבגע-שלאסען וואָרדען, געמיינזאם אין עגיפטען פארגיג-הען.“ — נאך דעם פאצאזישען מיניסטער שפ-אך נאמבעטטא: ער זאגטע: „נור פראנקריך אונד עגג-לאנד, אונד ניכט דיא טורקיא. מיססען מיט דער וויערערהערשטעللונג דער רוהיג אין עגיפטען בע-איפטראגט ווערדען; דענן איך פירכטע, דאס ווענן דיא טורקישען סאלדאטען אין עגיפטען איינצעזעהען, זא ווערדען זיך דיעזע מיט דען רעיאליצאנטען עגיפטערן געגען דיא איראפעאיר פערבינדען; דעם מאהאממעדאנישען פאנאטיסמוס דירפטען ווייר נכט טרייען.“

איס אלל דיעזען דעפעשען עגטנעהמען ווייר: 1) דאס דיא רעיאליצאן אין עגיפטען מיט יעדעם טאגע נאך הערפטיגער ווייר; 2) דאס דער סולטאן זיך פיר דיא עגטשלעסונג דיעזער ארמעע נאך עגיפ-טען נאך נכט עגטשלאסען, אונד 3) דאס מן עגג-לאנד אונד פראנקריך פאן דען איבריגען איראפ-פעאישען גראסמעכטען דיא פאללמאכט ערהאלטען ווערדען, מיט איהרען ארמעען דיא רעיאליצאנג-דען עגיפטער צו בעקעמפפען.

וויעדער טיפא-עסלאר!

דיס איינגען מאנען וואר עס פאן דער טיפא-עסלאר געשיכטע שטילל געווען. דאס וואר גייים אין אדנונג. מאן מיס יא דאס עריעכנים דער אינטערזוכונג מיט געדולד אבוארטען. דיא פארטיפערונג איפפערונג דער געטטהער דורך פערשטערונג מעלדונגען, דיא צום גראבען טהיילל נור עדרדטעט, זינד, לאנג יא אינמאלדר צום צוועק פירהרן. אللין „עדרעטערטעס“ שיינט נאך אימער ניכט גענג פרעמדעראנטען צו דאבען, וועסהאלב ער אللעדייא נאכריכ-טען איבער דען טיפא-עסלאר אפאל איפפרטשט. דיעזעס בראכט לאסט זיך אונטער אנדערעם אים נייעריהאוא פארגענדעס טעלעגראפפיר: „דיא פערדאפפטעטע פלאטטער וואָרדען איף פרייען פיס גלוזעטעט. דא זא נכטס איינגעשטאנדען דאבען; דיא ערצעללטען בלאם, דאס דיא אין דער נעהע פאן טיפא-דאדא, וויא דיא מיט איהרעם פלאם גע-לאדעט האטטען, אנגעשפאבען וואָרדען, איינע לייכע אונד פיר טהיים הערטיפפישען. דיא טהא-טען דיעס אונד פערגיבען דיא לייכע אם איפער דער טהיים. דער פעלד-הוטער גינג מטטעלערוויילע אונס דאדא, אים דעם ריכטער פאן פפיגרען דיעזער לייכע בעריכט צו עריטטאטטען. דער הערבינגקאממענע ריכטער נאם אהנען פיר איהרע מהע 60 קר: שפעטער ערשיען איך דער שטהול-ריכטער אין בעגלייטונג מעדהערער הערען אים טיפא-לאק, דער אהנען עבענפאללס 40 קר: נאם. דיא פראפער פהרען ערסט אם נעכסטען מארגען ווייטער, וואָרדען אבער בייא טיפא-בעא אהנע יע-דען גרונד פערהאפטעט אונד פאן דארת צו דארף געשלעפפט. פאן דעם פאללע דער עסטער שאלל-מאיס האטטען דיא פלאפער אבערהיפפ נאר קייגע אהנונג. — אינטער זאלכען אומשטענדען מיסטען דיא פלאפער, גנגען וועלכע אין ווירקליכער פער-דאכטס-גרונד נכט ענטדעקט ווערדען קאנגטע, אן פיריהיס געזעטצט ווערדען. בלאם גנגען דען גלייכצייטיג פערהאפטעטען יידישען פלאפער ווייד דיא אונטערזוכונג פארטגעזעטצט.“

דאס דיעזער אונשולדיגע מענש פאָן דער פאָליציא בעלעסטיגט ווירד!

* (נראָסעס איזענבאַהנ-אונגלוק.) אויס מאָסקוי ווירד פאָם 14-טען דיעזעס מעלעגראַפירט: הייטע איזט דער פערזאָנען-צוג ביא דער איזענבאַהנ-שטאַציאָן פערזאָנען-גליקס. אכט וואגאָנס וואָרדען גענגלעך פערניכטעט. פאָן דען 217 רייזענדען זינד נור 39 אם לעבען בליעבען, אבער איך דיעזע האבען טהיילס לייכטע. טהיילס אבער זעהר שווערע פערוואונדונגען ערליטטען. עס הייסט אנפאנגס, דאס דיא נידיליסטען דורך אונטערהאלונג דעס וועגעס דאס פערכטערליכע אונגלוק הערביגעפיהרט. דעס איזט אבער ניכט זו, דער באהנ-וועג איזט פיעלמעהר אין דען לעצטען טאגען דורך שטארקע רעגענגיססע זו אונפערוואשען וואָרדען, דאס דער צוג ענטגלייזטע אונד פאָם דאָהען דאממע אין דיא טיעפע שטירצטע, (דאס איזט נאָך שלעכטער. העטטען נון דיא נידיליסטען דאס אונגלוק הערבייגעפיהרט, זו כאנגטע מאן הערפיר דיא בעדארדען וואָהל ניכט פערראָטן-וואָרטליך מאכען. אללין וועגן דער דאמם דורך דיא פיעלען רעגען-גיססע דורכוואשען וואָרדע, דא ווערע עס וואָהל פפליכט דער בעדאָרדען געוועזען, דאס פאָהרען איינשטעללען צו לאסטען, בזו אללעס וויעדער גוט הערגעשטעללט איזט. דאך אין רים-לאנד גערדט עבען אללעס „רוסיש צו!)

* (אונגערראָמאָן) ווירד אין דער ערסטען העלפפט דעס נעכסטען מאָנאטס בעגעדעט זין, וואָהיין ווייר דאנן מיט דער לעפעריונג איינער נייען, האכסט אינטערעססאנטען אונד שפאנגענדען טרצעהלונג בעגינגען.

נייעסטעס.

דיא הייטיגען דעפעשען מעלדען: בייס אייניצע דער עגגלעגדער אין אלעכסאנדרין האבען דיעזע אין מאנכען הייזערן איראָפּאָשע פאָמילען פערבארגען געפינדען. דיא בעריישם דעס הונגערטאדע נאהע וואָרען. זיא בעפאנדען זיך זיט אייניגע וואכע אין דען קעללערן פערשעכט. פיעלע האט דיא טאדעס-אנגסט וואהנזיניג גנעמאכט. אויס דעס שטטהייפען דער איינגעשטרצטען הייזער וואָרדען בזדער 22 לייכען פאָן איראָפּאָערן הערפאָרגעשאָרט. —

איינע דעפעשע איים אלעכסאנדרין פאָם 16. זולי מעלדעט: דיא שיפפע אללער נאציאָנאלשטען, אייסגנאָמען דיא עסטערייך-אונגאָרישען אונד גריעכישען, זענדען אידרע מאנגזיאָפּשען נאך אלעכסאנדרין, אום צור הערשטעללונג דער אָרדנונג צו פערהעלפען. — דער בראנד דויערט נאך אין איינען שטאללען פאָרט. דיא צערשפרענגטען עיפפטישען רעגיאָלציאָנערען סאָלדאטען וואממעלן זיך אין קאיראָ, אום פאָן דאָרט אים דען איראָ-פאָעדען וויעדערשטאנד צו לייסטען. מאן איזט אללזו אויף דיא פאָרטזעטצונג דעס קריעגעס געפאסט.

פפערלאָזונג

1) דער וואלדשטיינ-לאָזע.

ביא דער אם 15. זולי פאָרגענאָמענען ציעהונג דיעזער לאָזע פיעל דער הויפטטרעפפפער מיט 20000 גולדען אויף נו' 46927; 2-טע טרעפפפער מיט 2000 גולדי אויף נו' 50020 — אונד דער 3-טע טרעפפפער מיט 1000 גולדען אויף נומ' 11614, — פערנער געוואנגען יע 500 גולדען נו' 87484 91615 ; יע 100 גולדען נומ' 12770 29325 53385 59507 64253 ; יע 50 גולדען נו' 14607 17222 18217 22437 29786 36357 44102 81785 82204 95793 ; אונד יע 40 גולדען נומ' 11007 12675 16354 19058 21759 26920 3051 5878 64123 73118 74278 5876) 46825 44864 43595 31008 84985 89879 89951 91262.

2) דער סאלם-לאָזע.

ביא דער אם 15. זולי פאָרגענאָמענען ציעהונג פיעל דער הויפטטרעפפפער מיט 2.000 גולדי אויף נו' 50347; דער 2-טע טרעפפפער מיט 2000 גולדי אויף נומ' 74591 — אונד דער 3-טע טרעפפפער מיט 1000 גולדי אויף נו' 64746, — פערנער געוואנגען: יע 200 גולדען נו' 16803 60032 10406 ; יע 120 גולדען נומ' 574 19888 16882 ; 89766 74798 ; יע 110 גולדען נומ' 27898 46440 61881 67729 71189 95531 ; אונד יע 100 גולדען נו' 4082 15093 16783 21848 2302 32370 54193 97291 90452 83896 70789 67478 56995.

געשעפטסבערוכט.

פעסטער פרייז.

געטרייד-געשעפט. פאָן וויצען וואר נעפטערן וועגן צו מארקטע נעכאָמם, דער פערקוף וואר שוואך. 6300 מעטצ. וואורדען פערקויפט.

וויצען, פחיים- (נייע:) 200 מטרצ. 80 ק' 11,70 גולד. 200 מטרצ. 79,8 ק' 11,70 גול. 200 מטרצ. 79 קילא 11'60 גולד. 200 מטצ' 79 קילא 11'60 גולד. 400 80. קילא 11.70 גולד. מעסטע-בארען 500 מעטצ' 80 קילא 11'25 גול. (אללעס פיר דריא מאנאטס) — וויינגבורגער 1000 מעטצ-צענטנער 80 קילאגראמם 11.25 גולד. 300 מטרצ' 81 קילא' 11'25 גולד. 400 מעטצ' 81 קילא 11.40 גולד. — 200 מעטרצ' 80 קילא 11.30 גולד. — מחייס- (אלטע) 100 מעטרצ' 72 קילא — 12. גולדען. (אללעס פיר 100 קילא.)

קאָרן 6.25—7.65 גולד.

גערסטע פוטטער-וואארע 6.40—6.70 גול. בעסטע וואארע — גולד.

קוקורוזין 7.65—7.85 גולד.

האפער 7.00 8.35 גולד.

רעפס, קאָהל פיר אינוטס-פעסטמערק 14½ — 14½ גולדען.

מעהל-פרייז (פיר 100 קילאגראמם וואממ זאק, פרייא אב מעסס ו) נו' 0 : 21 גולד. 80 קר'. נומ' 1 : 21 גול. 30 קר', נו' 2 : 20 גול. 80 קר', נו' 3 : 20 גול. 10 קר נו' 4 : 19 גול. 40 קר', נו' 5 : 18 גول. 80 קר. נו' 6 : 17 גول 60 קר', נו' 7 : 16 גולד. 30 קר', נו' 8 : 15 גول. 50 קר', נו' 8½ 13 גולד. 60 קר', פיינע קליינע 5 גول. — קר', נאָבע קלייע 4 גולד. 20 קר.

הולזענפפרייסע: ערבסען אונגאריש 9 —11 גول. לינזען 10—16. 00 גول. ראָהע הולזע —6'. הולזע בריין 10 — 12.50 גول. נראָסע וויסע באָהנען —.9 גول, צווערגעל 10 — 11' גول. לייגמאמען 13.50. האנזאמען — גول. — מאָהאר 12,50—14 גول. קיממעל 25—26, גول. וויקען — גول. מאָהן רוויער —34' — 36' גول. בלוטער 40 — 42 גول.

שפיריטוס נייע מעטהאָדע אים קריינען 31.75 גולדען. — אלטע-מעטהאָדע 33,25—33.50 גולד. פער 10000 ליטער פערצענס. —

צוועטשקענמוס (דעקוואר) באנאטער 18,75—18.50 גולד.

וואכס ראָהעוויער 124—128 גולד.

האָניג: נעלישע-טער 33' — 34 גולד.

פאפריקא פיעאָרייטע 32—40 גולד.

קנאָפּפערן אונגאריש 17'50 גולד.

וויינשטיין 63—64 גول. יע נאך קוואליטעט.

אונשליט (הלב) 49'—50, גולד.

רעפס-קוכען 6.75—7, גول.

ריבאל דאָפּפעלט-ראָסיוויטעס —37. גולד' פער 100 קילאָגראָמם.

פעטראָלעאום 16.75 גולד.

שאָפּפעלל אין פאָרייער וואָכע וואורדען 1800 שטיק פערשיעדענע נאָטשענגען פערקויפט. אונד צוואר דרייטשוואָללינג ערפטער שטיק 2.—2.20 גולד. פער פאָאר, סערביטשע פאָרייערינג 148 גول. פער 102 שטיק.

לאָמפּפעלל אין באשטקער אונד וועבענבירגער 86—103 גולד. (אללעס פער 2 פערצענס)

הייטע, ווייר נאָטירען: פער 100 ק' אונגאָרייטשע קוה-הייטשע 108—110 גول. אָכסענהייטע בראָקענע 110—112 גول. ראָסהייטע —10.—11,50 גول. קאָלב-פעללע אָהנע קאָפּפ 224—226 גول. פער 100 קילאָ.

לעדער געשעפט. קוה-הייטע 6—8-קילאָ 220—240 גולד. איינמאל פערזעטצטע טעריצען פאָן 10—14 קילאָ 166—168 גולד. צווייטאל פערזעטצטע טעריצען 16—18 קילאָ' 156—160 גולד. דרייטאל פערזעטצטע טעריצען 19—21 קילאָ 162—164 גולד.

קאלבלעדער, בייגע 9—11-קילאָ 400—475 גולדען. נעגערבטע 6—8-קילאָ 370—380 גולדען פער 100 קילאָ.

שאפפוואָלל. אין פאָרייער וואָכע וואר דאס געשעפט שווער. עס וואורדען בראָם 1500 מעטצ-צענטנער פערקויפט. אונד צוואר: באשטקער אייגשור צו 68—70 גول. אונד מיטעלפיינע אייגשור פיר טוך צו 105—125 גول.

לאָסטאָ-ציעהונג פאָם 15. זולי 1882.

טעמעשוואר	87	24	51	7	64	
ווייען	16	9	40	33	57	
גראָזן	45	75	2	80	12	

פפרעסבוויאר-מיטיגער הרעדאקטער: מאוריץ בורגר.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פרוכט ווייצען	קילאָגראָמם פער העקטאָל.	פער 100 קילאָגראָמם	פרוכט	קילאָגראָמם פער העקטאָל.	פער 100 קילאָגראָמם
אדריאנאָפּעל	74	10.30—10.35	האָן	72 75	—.—
	75	10.40—10.45	נרעסטע מאלץ	62	—.—
	76	10.50—10.55	נרעסטע פיסשעל	62	—.—
	77	10.60 10.65	האפער	40	7.55 — 8.35
	78	10.70—10.75	קוקורוזין מאנאטע	70	7.80 — 7.75
	79	10.80—10.85	אנדערע	70	7.75 — 7.70
	80	—.—	הונזיג	—	6.25 — 6.10
אעטשער בארען	74	11.10—11.20	וויצען — שיר הערבסט		10.27
	75	11.30—11.35			—.—
	76	11.40—11.50			—.—
	77	11.55—11.65	קוקורוזין		6.17
	78	12.70—12.75	נערסטע		—.—
	79	11.80—11.85	האפער — הערבסט		6.22
	80	—.—			—.—
פחיים	74	11.40—11.50			14.40
	75	11.55—11.60	באללען-מעהל		
	76	11.70—11.80			פר. אל.
	77	11.90—12.—	נופפער		21.20
	78	12.05—12.10	דער באללען		21.30
	79	12.15—12.20			20.80
	80	—.—			20.10
וויסענבורגער	74	11.20—11.25			19.40
	75	11.30—11.35			18.80
	76	11.45—11.55			17.60
	77	11.65—11.75			16.60
	78	11.80—11.85			15.60
	79	11.95—12.05			13.80
			ריפפיינסטוב		22.50
					30.75

מורז-טאבעללע פאָם 15. זולי.

גערדטמורז	קי'	אל	אָזע	קי'	אל
	100	—	מאנאלקוס לאָזע צו 20 גולד'		24
	5	68	מיטטעל לאָזע „ 100 „		127
			דעסעל „ 50 „		63
	9	58	וואלדשטיין-לאָזע „ 20 „	20	30
	9	58	וויינ שוריפפטע-לאָזע „ 20 „		39
	58	95	אונגאריש-פרעמיע-לאָזע צו 100 גולד		119
	11	77	פרייש-וואל-לאָזע	75	110
	1	19	מאטיע-וויבל	50	127
			ווערטה-פאָם'ערע		
אָזע			אונגאריש גאָלדרענטע 6%	—	120
1854-קי (שעטענטע שטאאטס-לאָזע	120	—	רעטטע צו 4 פרעצענט	62	88
1860-קי „ נאָמצע	131	—	אונגאריש מאָטיע-רענטע	90	86
רעטטע „ האלבע	136	—	אונגאריש גרונטענלאסטונגען		98
1864-קי לאָזע צו 100 גולדען	172	—	רעטטע „ 50 „	—	95
רעטטע „ 50 „	171	—	מעהרטיע באנאטער	50	98
קאָסע רענטענלאָזע	44	—	רענטענגרונטע		102
פרעמיע-לאָזע	25	25	נולדיגע		100
קרעדיט-לאָזע	177		בבאנקע	50	134
קרעדיטאנשטאלט צו 40 גולדען	41	50	אונגאריש אייזענבאהן-אולעהען		97
אונגאריש-אוסטרייכישע-פאָנדס-לאָזע	111	50	אייזענבאהנס-אבלאָזונגס-אולעהען		
אונגאריש דער אונגאריש באהנס-	23		פאָאנדשיינע דער אונגאריש באהנס-		
קרעדיט לאָזע	17	50	קרעדיט-אנשטאלט צו 5 אייזענבאהן אקטיען		101
קלאָזיטיש לאָזע „ 10 גולדען	19	75	דער אונגאריש הונגאריש באנק צו		
קראָאטישע לאָזע „ 20 „	41	—	5½ פרעצענט		102
סאָנטאָג לאָזע „ 40 „	38	—	דער אונגאריש אללגעמיינע באהנס-		
ווינדישגרעטز-לאָזע „ 10 „	20	—	קרעדיט-אנשטאלט צו 5 אייזענבאהן		
סאלם-לאָזע „ 40 „	53	—	פרעצענט	50	98
שלעזישע לאָזע „ 20 „	21		דער פאָסטאָרדן		91
פפ-גאלאָס לאָזע „ 40 „	46	—	דער נאָרדבאָהנס-אקטיען		164

Eigenthümer und verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

Budapest, 1882. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard.

לענט ווערדן מאָגן, רייבשען זיך דאַצי איס. דאס דערען פערבייטונג הינטאַנגעהאַלטען וואָרדע. אַלליין דיזע העטצער דורפשען יא פיר איהר פערבעכער־שעס טרייבען ניכט אינגעשטראָפט בלייבען; אין דער טהאַט האט נינמעהר דיא קאַנג־ליכע אָבערשטגאַמט־אַנגיאַלטשאַפט איינע רייהע פאַן פרעסס־פּראָצעסען אַנגעשטרענגט נעגען דיא פערפאַסער אונד הערוסגעבער דער פאָלגענדען יודען־העטצערשען שריפטען: דיא גראַנער ציטונג „עסטערגאַמי קאָולאָני", דיא אין נירעהאַזא ער־שיינענדע ציטונג „מאַבאָלטש־מערזיי קאָולאָני" אונד דיא אין ערלי ערשיינענדע בראָשירע: „דאס מאָרטערער־מערדען פאַן עסלאַר אונד דיא אָרטהאָדאָקסען יודען." — דאַפּעגען וועדען דיא אַרבעטער אונד הערוס־געבער דיעזער העטצ־שריפטען פאַס פיעס־גערעכט דיא פערדיענטע שטראָפע ערהאַלטען, דיעס ווערדע פיעלליכט גענוגען, אויך דיא יודען־פּרעסעריישען בלעטטער „עדיעט־ערעטס", „פינגעטלענשען" אונד „בויא־פּעשטי־הוראַאַ" צום פערשטעמען צו בריינגען!

* (ריא דומחיים אַזטאַנ־שטעקען דר.) אונטער דיעזער אויפשריפט בראַכטען וויר אים פאָרגען בלאַטט נאַכריכטען, וועלכע דאַרין דייטעטען, דאס זאַמאַלד אויגענד איינעס בייערן אין קורד פערלאַרען נעהט, ער זאָ־גלייך צום „שחט" אילט, אים דאַזעלבע דאַ צו זוכען. נון ווירד אונס אים טוסא־נאַך נעמעלדעט, דאס יעטצט דיא בייערן איהרע בעריטס פאַר אַהר־צעהנטען פערשוואונדענען קינדער פאַן דען יודען פאָרדערן, אין בוד־סענט־מיהאַלי (ניכט ווייט פאַן טוסא־עסלאַר) האט פאַר אונדערטהאַלב אַהרען אין לאַנדער בייערן־מערדען בייא אינעס יודען, נאַ־מענס אַ" שייאַרין, נעדרעכט, דאס מערדען פער־לייעס אבער פאַר אבריינ איהרער דיענסטעיט אויה־דען הערדען אונד קינדער צו איהרען עלטערן צו־ריק. איהרע שטעפמוטער „ערזאַך שלעפּפּטע דיא אין דאס הייז איהרעס יידישען דינסטעס־גענעריס אונד שלוג זיא אין דעסען גענגעניס זיא זעהר. דאס הערזוכך איין פאָלכס־אויפלויף עגטשטאַנד. אלס זיך דיא מוטטער הערליך עגטפערנטע, עגטפלאָה דאס בייערן־מערדען, אהנע דאס „דינגס־באַטע־ביכלין", דאס זיא ביא איהרעס הערדן האַטטע, מיטגענומען, זישרעס ווער דאס מערדען פער־שייאַרען. אלס מאַן נון דיא בייא טוסא־דאַרא הערוסגעפּפּשטע לייכע נאַך טוסא־עסלאַר בראַכטע, דאס איך דער פאַטער יענעס פערשוואונדענען מער־בענגס צו לייבען־בעזעטצונג אונד ערזעהלטע, דאס איך אהם פאַר אונדערטהאַלב אהרען אינע מאַכטער פערשיינט אונד דעסהאַלב זוהרן וואָלטע, אַב דיעזע לייבע ניכט דיא יוגנד־פע־שיוואַנגען מאָגען, רייבשען זיך דאַצי איס. דאס הערען פערבייטונג הינטאַנגעהאַלטען וואָרדע. אַלליין דיעזע העטצער דורפשען יא פיר איהר פערבעכער־שעס טרייבען ניכט אינגעשטראָפט בלייבען; אין דער טהאַט האט נינמעהר דיא קאַנג־ליכע אָבערשטגאַמט־אַנגיאַלטשאַפט איינע רייהע פאַן פרעסס־פּראָצעסען אַנגעשטרענגט נעגען דיא פערפאַסער אונד הערוסגעבער דער פאָלגענדען יודען־העטצערשען שריפטען: דיא גראַנער ציטונג „עסטערגאַמי קאָולאָני", דיא אין נירעהאַזא ער־שיינענדע ציטונג „מאַבאָלטש־מערזיי קאָולאָני" אונד דיא אין ערלי ערשיינענדע בראָשירע: „דאס מאָרטערער־מערדען פאַן עסלאַר אונד דיא אָרטהאָ־ד

מאן ווירד זיך „אהל עראָנגערן, דאס „עדיעט-ערטעש" ווערדערהאַלט אין לאַנגעס אונד ברייטעס איבער דיא „געשטענדיגסטע" דער פּלאַסער בעריכ-טעטע. זא זאָלל יא איינער דערזעלבען איינגעזונא האבען, דיא קלידער עסטער שאַלמאַש'ס, אין וועלכע דיא פּרעמדע בעשטעלט ווארדע, פאַן איינעס יודען אים נאָרריכטען טהילע דער מאַרמא-ראָש ערהאַלטען צו האבען! - עטצט גין מעלדעט „עדיעטערטעש" ווערדע, דאס דיא פּלאַסער נאַר גיכסט איינגעשאַנדען הטטען. מאן זעהט אלזא, ווא וועגיג זאַלבען מעלדונגען איינגעגר וועלכער גלייכען בריגמעססען ווערדען מאגן! - עבענזא אינבעגריפליך קלינגט דיא מעלדונג, דאס מרעטע-דעם אללע פּאַסער אין פּרייטיש געזעטצט וואר-דען, עכען גיר דער ווירדיגע פּלאַסער דענגאך אין האפט בלייבען מוסטע, אבגלייך איך דיעזער גייגס איינגעשאַנדען, איינע זאַלבע פּאַרטיל-ליכע זוישעמס איינעס אינגעגריפונגס - גערעכטעס שיינט אונס דענן דאך הוכאים אינגעגבאַר.

איינע ווישערע בייגרייפונגע דעפעטע דעס „עדיעטערטעש" פּאַס 17-טען דיעזעס מעלדעט: „פּרעגאַנגענע נאַכט וואַרדע איינער דער פּערהאַפ-טעטען ווידען אונטער שטרעגער בעוואַכונג פּאַן גיהרעהאַנ נאַך טיטאַ-עסלאַר געפּיהרט. דייטע מאַרגענס ביא מאַנגס-אוכריר בעגאַב זיך איך דעד אונטערזוכונגס-רייכטער נאַך טיטאַ-עסלאַר, אים זיך פּאַן דאָרט נאַך טיטאַ-דאַר צו בעגעבען, ווארין אין פּאַלגע איינעס מעדגעראַמעטס שאַן פּרייהער אין פּאַליציי-כאַמטסער עגזוזגדעט וואַרדע. פּיער פּרעזאַנגען וואַללטען דעס נאַכטס דיא וואַרטונג דעס אונטערזוכונגס-רייכטערס בא דיא אינבעפאַללען, דורך דאס געמעלד דער הוגיע עייראַבס, אוללטע דער קושטער הערביא, וואַרוך דיא פּיער פּער-זאַנען דיא פּלוטס עגריפפען."

דיא לעטצטע מעלדונג מיט דען פּיער פּער-זאַנען, וועלכע אנגעבליך דיא וואַרטונג דעס אונטער-זוכונגס-רייכטערס אינבעפאַללען וואַللטען, איזט גערייס גיר עדרייכטעט אונד בלאַס צור אויפרעגונג דער גאַנצען בעוועגונגע. דאַס מאַן גלייכט, דאס דיעזע פּרעזאַנען ווארען אַרען, וועלכע אין דעם אונטערזוכונגס-רייכטער אנגען דיעזעס שטרעי-גען פּאַרגעהענס דאַכע צו אבען דכטען.

מעהר גלייכוויהרליגע פּרעדיגטע פּאַלגענדע מעלדונג דעס „עדיעטערטעש", וועלכע דיא פּאַלגע דייטעט: „דיא דייא הייפּטשטרעטשטען אַרבאַ-טען, וועלכע דיא פּערטהיידיגונג דער פּערהאַנדלונ-גען ווידען אבגעראַמטע, האבען דיא אַרבייט אין פּאַלגעגרעי ווייג אונטער זיך פּערטהיילט. הערר דר. קאַרל אַמוּאַש ווירד דען „שטש" שאַרף אונד

דיעע פּרייא פּערטהיידיגונג דעס „שיטש" סאַלאַמאַן שייאַרץ אונד דעס פּערהאַנדלונגען לעאַפּלער בריגן פּהרען; הערר דר. האַראַנסקי ענדליך אבערנאַהם דיא פּערטהיידיגונג דער פּערהאַנדלונגען אדאַרך יונגער, אבראַהאַם בריגן, לאַוער ווישטיין, סאַמעל לוס-טיג, עמאַנועל טרב אונד דעס בעקאַנגטען ראַבבי-נאַטס-פּערזוגערס אונד מאַטייקען-פּהרערס הערר-מאַן ראַזענבערג. דיא אַבריגען פּערהאַנדלונגען ווערדען פּאַן גיהרעהאַזער אדהאַרענטער פּער-טהיידיגונ ווידען, הערר דר. קאַרל אַמוּאַש איזט ווידער נאַך גיהרעהאַזא אבגעריזט אונד האַט פּאַן דיעזען בידען פּאַللגען, פּינגאַס אונד האַ-האַנסקי איינע פּאַللאַמאַט מיטגעגאַמען, פּאַللי-פּיג איך זיא בים אינטערזוכונגס-גערעכטע צו פּערטרעטען. דיעזע ווידען עדסט שפּעטער, וענן עס עבען נאָטהיג ווירד, עבענפאַللס נאַך גיהרעהאַזא זיר בעגעבען.

פּערשיעדענע גייאַרגייטען.

* (הערר קראַנפּרינגען אין זיעבענבירגען.) ווא דיא געסטריגען צייטונגען מעלדען, ווירד הערר קראַנפּרינגען שאַן אַם 30 דיעזעס מאַנאַטס אים הוגיאַדער קאַמיטאַט איינטרעפען, אים דאָרט מעהרערע יאַגדען אין גראַסער אַנ-געוועלשאַפט אבצוהאַלטען.

* (פּאַן דען פּאַליטישען פּאַרטייען.) דיא זאַגע-נאַנגטע „פּערפאַסונגס-פּאַרטיא" אין דער עסטערייכישען ווישטהעלפּפּט דיא איטשלעסליכע פּאַליטישע הערדשאַפט ווידאַרים ובען גראַפען צום מיטסטע-פּרעזידענטען זא צעטרייך אבגעוויטשאַפט. דייע זוי דייטש געטליר „דיא פּאַרטיא אונד פּאַللען אין זאַלך גראַפען איטמאַס פּאַן דעסטען איין, דאַס איינגעזאַלך דייעזע נאַטאַנאַליסטען אונד גיכט מעהר דיא ווישטען דיא עדסטע פּאַרטיישע דאַللע אין עסטערייך שפּעللען. עס האַט זיך אין פּאַللגע דעסען איינע זאַנגאַנגטע „ווישטע פּאַللפּפּאַר-טיא" גערייהט, וועלכע עס זיך צום צייעלע גע-טעטצט, צוישען דען פּערטיי-ווענגען אים איינגעגלא-גער פּאַרליפּפּ. גיכט פּעהלט זונדר, דיא פּאַליטיש-הערדשאַפט אין עסטערייך אין זיך צו ווישען.

* (הערר שטאַאַטס-אַנוואַלט גענגען דיא יודען-העטצערישען שרייבען.) דיא פּערפאַרדונג דעס מ גיסטער-פּרעזידענטען, דאס אللע אנשי-סעמיטישען אונד יודען-העטצערישען שריפטען מיט בעשللאַ בע-

---

פּאַللייטאַן.

הערשער אונד פּאַלק.

(62-טע פּאַרטיזאַנען.)

„דאס זיין יעדער פּערפּסטיג מאַן: (אנטש ווי-מער פּאַן מאַרגאַל) דאס יעדיס יעדעס קלאַרע אייגע; נוי דאס פּאַן עדרייזיג פּערבלעגדעטע אייגע ווענגיס ווידעס גיכט—ווא קאַנן איין זאַך זיך נאַכטע שטעבלעגע גיכט דיעזעס זיך פּערוויסיגע אונד פּערוויכטע אַלך אויך אייגע פּרייהיג אונד פּרייגיגע ווייטע בעהערשען? — דיא בראַגע דיא פּאַרטיעיע, וואַللען פּאַן אייגע גע-זעטצלינען אדזונג גיכט ווישען — אונד דער גערייגע פּאַלקס-ווילען? — גין, זיא דאַרגיס! דייגגיגע אוזע בעוויסס דורך עפּאַרדונג קלוג גווואָרדען אונד ווייס, דאס מאַן זיך אויך דיא לייבע דעס פּאַרטיס, אייגע דיא פּאַللס-גוגסט, גיכט פּעللאַסען קאַנן! ער ווירד זיך גין מיט פּיהרען קרייגען אונגעבען מוסען, אום זיך גגגען דאס אייגעגע פּאַלק צו שיגען. דיעע קרייגע מוסען בעגאַרלט, אונד דאס פּאַלק מיט בעשטייגיגע ווידען. הא! שייגיגע דא אויס דער פּעגקע, ווא מאַן דען אבגאַנגע פּעפּللונגס-ראַם מיט אייגע הענדע גגלאַנגען! איך שטעהע ווגגגע אللען אויף דער וועלט: האבע קיין ווייב, קיין קינד אונד קייגע עלטערן; אונד דא דאך יעדער עטוואס האבען מוס, דאס ער לייבע אונד נאך וועלכעס ער זיך ווהגגט, זא האבע אויך איך עטוואס, אונד דיעזעס הייסט: הערשיגגגס!"

דער ווישעגע מאַרגאַל נאך אייגמאַל אויף אונד זאגגטע: „ווא איך שאַן בעמעקקט, איזט מיינע אדע-ליגע אין גגגגאַנגגגע הערגען גגששאַפען. אللס ווישער

דעס יאַראַגגטע-אַרגעגס דורפּטע איך זיא גיכט ווידאַרטען. אידרע שאַגגע, דער מאַן אידער מוטטער אונד דער פּע-לוסס אידרעס יאַרגגגס בעאַכטען. אידער דאס הערען — אַך! קאַנגגטע איך ע אין מיינגס לעבען ווגגגסטגגס נאך אייגע אגגעגקען פּאַן אייגר ווהגגע."

„אונד יגגגגע גגרוכטע יאַהן, פּאַן דעס אידער מיר ערצעהלטעט — דאכט אידער אידען גיכט גגפּגגרגען?" פּראַגע-טע אדריאַן.

„ווייס איך דענן. אַך ער אבערגרוגגט נאך אס לע-בען גגגגט? — אַך! אין אייגיגאַן זאַה איך אייגען קאַנבען, דעסען אנגלוק מיך עלגגאַס עגגגפּפּ.—דאך יעטצט האבע איך גיכסט, וואס איך לייבע, אللס דען ערגייגיג!"

„זיא פּרגשיגגע, ווירקט דאַזגלבע אינגלוק אויף פּרגשיגגע גאַראַקטער?" (אנטש אדריאַן) גגראַדע דער מאַך מיינער גגלגגבען גיאַבטע מיך אים מיינען ערגייגיג. מיר ווגר קאַנגען אבגעטהאַלע, דא איך זיא גיכט מעהר אויף אס הרגיס מיינער גגלגגבען ובעגען קאַנן! — ובעטצט ווילל איך נאך אַס. דיא גאַנגגגגען, דיא איך פּאַן אייך ע-לבען, וופּגען מיך נאך עגטשערגגער דאַגגן. הערגגע ווגגגגע ערגיך, זיא קאַנן איך פּעللגגגג